

Отже, інтенсивне поліпшення використання основних засобів означає підвищення ступеня завантаження виробничих потужностей на одиницю часу, що може бути досягнуто шляхом модернізації діючих машин і механізмів, встановленні оптимального режиму їхньої роботи. Робота при оптимальному режимі технологічного процесу забезпечує збільшення випуску продукції без зміни складу основних засобів, без росту чисельності працюючих і при зниженні витрат матеріальних ресурсів на одиницю продукції.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

*О. Атамас, к.е.н., доцент,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

Учасниками бюджетного процесу є органи, установи та посадові особи які мають права та обов'язки з управління бюджетними коштами. До бюджетних належать організації, основна діяльність яких повністю або частково фінансується за рахунок коштів бюджету на підставі кошторису доходів і видатків. Належність організацій до бюджетних визначається їхнім статутом, установчими документами, відповідними фінансовими органами.

Загальна кількість бюджетних установ в Україні становить близько 80 тисяч, з яких: майже 20 тисяч загальноосвітніх шкіл, 15 тисяч постійних дошкільних закладів, більше 18 тисяч закладів культури, близько 3 тисячі лікарень.

Особливості бухгалтерського обліку в установах державного сектору визначаються Бюджетним кодексом України, законодавством про бюджетний устрій і бюджетний процес в Україні, національними стандартами бухгалтерського обліку в державному секторі, інструкціями з бухгалтерського обліку в установах і організаціях, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів, іншими нормативними документами Міністерства фінансів України (МФУ) та Державної казначейської служби України (ДКСУ).

До специфічних особливостей бюджетного обліку необхідно віднести:

- контроль виконання кошторису видатків;
- роздільний облік доходів і видатків загального та спеціального фондів, касових і фактичних видатків;
- організацію обліку витрат і доходів у розрізі статей бюджетної класифікації;
- сувору відповідність обліку і звітності вимогам нормативних документів;
- високий рівень централізації обліку;
- галузеву специфіку обліку в установах культури, науки, освіти, охорони здоров'я, управління, оборони і т. ін.

Згідно з Постановою № 419 від 28 лютого 2000 року всі юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми господарювання і форм власності перед складанням фінансової звітності повинні проводити інвентаризацію

активів і зобов'язань підприємства.

Проведення інвентаризації бюджетною установою також обов'язкове у разі:

- передачі майна державного підприємства або бюджетної установи в оренду, приватизації майна, перетворення державного підприємства, передачі державного підприємства (його структурних підрозділів) або бюджетної установи до сфери управління іншого органу управління (на дату передачі), крім передачі в межах одного органу управління, в інших випадках, визначених законодавством;

- у разі зміни матеріально відповідальних осіб, а також у разі зміни керівника колективу (бригадира), вибуття з колективу (бригади) більше половини його членів або на вимогу хоча б одного члена колективу (бригади) при колективній (бригадній) матеріальній відповідальності (на день приймання-передачі справ) в обсязі активів, які знаходяться на відповідальному зберіганні;

- у разі встановлення фактів крадіжок або зловживань, псування цінностей (на день встановлення таких фактів) в обсязі, визначеному керівником підприємства;

- за судовим рішенням або на підставі належним чином оформленого документа органу, який відповідно до закону має право вимагати проведення такої інвентаризації. У цих випадках інвентаризація має розпочатися у термін та в обсязі, зазначених у належним чином оформленому документі цих органів, але не раніше дня отримання підприємством відповідного документа;

- у разі техногенних аварій, пожежі чи стихійного лиха (на день після закінчення явищ) в обсязі, визначеному керівником підприємства;

- у разі припинення діяльності підприємства;

- у разі переходу на складання фінансової звітності за міжнародними стандартами (на дату такого переходу).

Перед складанням річної фінансової звітності бюджетні установи обов'язково повинні проводити інвентаризацію активів та розрахунків з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку шляхом їх зіставлення з фактичною наявністю активів та зобов'язань. Інвентаризація проводиться відповідно до «Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань», затвердженого наказом МФУ від 02.09.2014 р. № 879 (зі змінами).

Інвентаризація проводиться з метою забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Під час інвентаризації активів та зобов'язань перевіряються та документально підтверджуються їх наявність, стан, відповідність критеріям визнання і оцінки. При цьому забезпечуються:

- виявлення фактичної наявності активів та перевірка повноти відображення зобов'язань, коштів цільового фінансування, витрат майбутніх періодів;

- установа лишку або нестачі активів шляхом зіставлення фактичної їх наявності з даними бухгалтерського обліку;

- виявлення активів, які частково втратили свою первісну якість та споживачу властивість, застарілих, а також матеріальних та нематеріальних

активів, що не використовуються, невикористовуваних сум забезпечення;

- виявлення активів і зобов'язань, які не відповідають критеріям визнання.

Річна інвентаризація починається не раніше 1 жовтня (необоротні активи, сировина та матеріали, готові вироби, пальне, корми, фураж, незавершене виробництво у рослинництві, незавершені науково-дослідні роботи тощо) і проводиться, як правило, станом на 1 число місяця. Наприклад, інвентаризація капітальних робіт і капітальних ремонтів має проводитися станом на 1 грудня; дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них, грошових коштів, грошових документів, розрахунків з бюджетом — станом на 1 січня і т. ін.

Результати інвентаризації оформляють інвентаризаційними описами (актами інвентаризації), які складають у двох примірниках окремо за кожним балансовим рахунком (субрахунком) і матеріально відповідальною особою. Оформлені належним чином і підписані головою, членами інвентаризаційної комісії та матеріально відповідальною особою описи (акти) здаються у бухгалтерію, де їх перевіряють і проставляють дані обліку про залишки інвентаризованих цінностей на дату проведення інвентаризації та виявляють відхилення (лишки або нестачі). Результати інвентаризації комісія відображає у протоколі з визначенням причин розходжень та винних осіб. Не пізніше ніж за десять днів після закінчення інвентаризації протоколи інвентаризаційної комісії затверджує керівник установи. Результати інвентаризації повинні бути відображені в обліку в тому ж періоді, в якому закінчено інвентаризацію, а також у річному звіті. При цьому виявлені лишки засобів прибуткуються та зараховуються на збільшення фінансових результатів діяльності установи за спеціальним фондом, нестачі в межах затверджених норм природного убутку — списуються на витрати установи, а понад норми природних втрат і втрати від псування цінностей — відносяться за рахунок винних осіб. Бюджетними установами у разі встановлення нестач або втрат, які виникли внаслідок зловживань, відповідні матеріали протягом 5 днів після встановлення нестач і втрат передаються правоохоронним органам, а на суму виявлених нестач і втрат подається цивільний позов.

Література:

1. «Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань», затвердженого наказом МФУ від 02.09.2014 р. № 879 (зі змінами).

МІСЦЕ АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Д.Воробйова, студентка гр. МгОП-1-17

Науковий керівник: О. Чернецька., к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Значну питому вагу в складі джерел коштів підприємства мають позикові кошти, у тому числі й кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість є одним із джерел формування засобів для підприємств і тому